

UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE

z dnia 30 grudnia 2020 r.

w sprawie ustanowienia roku 2021 w Tarnowie - Rokiem Kobiet

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. Z 2020, poz. 713 ze zm.) Rada Miejska w Tarnowie uchwala, co następuje:

§ 1.

Ustanowić rok 2021 w Tarnowie – Rokiem Kobiet.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tarnowa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Tarnowie.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Tarnowie

Jakub Kwaśny

UZASADNIENIE

W grudniu 2020 roku podobna uchwała została podjęta przez radnych Wałbrzycha, którzy uzasadnili przyjęcie uchwały m.in. faktem, że: *Polska to jeden z pierwszych krajów świata, w którym kobiety uzyskały pełnię praw wyborczych, tuż po odzyskaniu suwerenności, tj. już 7 listopada 1918 roku wraz z powstaniem rządu Ignacego Daszyńskiego*. Prawa kobiet zostały ostatecznie potwierdzone 28 listopada 1918 r. dekretem Tymczasowego Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, którego do tego czynu miała zachęcić jego małżonka Aleksandra. Dzięki temu – jak czytamy w uzasadnieniu - Polska miała szansę stać się krajem, w którym wolność i równość to wartości fundamentalne. Prawa wyborcze były jedynie punktem wyjścia w procesie pełnego zrównania praw publicznych obydwu płci. Realne zmiany zmierzające do pełnego równouprawnienia nastąpiły dopiero w 1921 r. i były konsekwencją podniesienia do rangi konstytucyjnej zasady równouprawnienia wszystkich obywateli bez względu na płeć. Wszak to dopiero Konstytucja marcowa przewidywała, iż „**urzędy publiczne są w równej mierze dla wszystkich dostępne na warunkach prawem przypisanych**” (Ustawa z dnia 17 marca 1921 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej Dz. U. Nr 44, poz. 267).

Dzięki temu pierwsze parlamentarzystki (w tym urodzona w Tarnowie Dorota Kluszyńska) wносиły i referowały kolejne projekty ustaw dotyczące spraw kobiet, przyczyniając się do uchwalenia kilku ważnych aktów prawnych, chroniących interesy kobiet oraz poprawiających ich pozycję prawną. Warto przypomnieć chociażby ustawę z dnia 1 lipca 1921 r., która zmieniła odziedziczone po okresie zaborów przepisy prawa cywilnego dotyczące kobiet (Ustawa z dnia 1 lipca 1921 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów obowiązujących w b. Królestwie Polskim prawa cywilnego, dotyczących praw kobiet, Dz.U. Nr 64, poz. 397). Ustawą tą uchylono m.in. przepis nakazujący żonie posłuszeństwo mężowi oraz zniesiono ograniczenia uzależniające wykonywanie wszelkich działań prawnych przez żonę bez zgody męża.

W takiej sytuacji rok 2021 będzie więc rokiem szczególnym, kiedy to można przypomnieć o odwadze, determinacji oraz mądrości wielu kobiet, które miały siłę przeciwstawić się dyskryminującym normom obyczajowym, nie bały się konsekwencji prawnych, publicznego dyskredytowania swojej działalności, które walczyły o takie same prawa, niezależnie od płci, wyznania czy narodowości. To doskonała okazja, aby wyrazić uznanie dla wszystkich tych, którzy do takich zmian legislacyjnych się przyczynili, okazać szacunek dla wszystkich kobiet, które jako pierwsze miały odwagę zmierzyć się w wyborczej walce oraz dla tych, którym również dziś sprawa równości jest bliska i mają odwagę o nią walczyć.

To również dobra okazja by przypomnieć zaciekle kobiety związane z Tarnowem m.in.: **Józefę Kantorówną**, wybitną nauczycielkę, harcmistrzynię, więźniarkę KL Ravensbruck – gdzie założyła i kierowała legendarną – działającą w konspiracji – drużyną harcerek „Mury”. W 2021 roku przypadnie 125 rocznica jej urodzin; **Dorotę Kluszyńską**, z domu Pilcer, (urodzoną w Tarnowie) polską działaczkę społeczną i feministkę, polityczkę socjalistyczną. Senator I, II i III kadencji w latach 1925–1935, posłankę na Sejm Ustawodawczy; tarnowską filantropkę **Deborę Wechsler**, zmarłą w 1887 roku, fundatorkę tarnowskich sierocińców, która sponsorowała też szpital dziecięcy, fundatorką wielkiej synagogi w Tarnowie, która stała w miejscu obecnego magistratu przy ulicy Nowej (do zburzenia w czasie wojny nazywana była nawet synagogą Debory Wechsler); **Franciszkę Czernecką**, nauczycielkę, działaczkę harcerską, organizatorkę tajnego nauczania podczas II wojny światowej, która uczestniczyła w przejęciu władzy w mieście od Austriaków w nocy z 30 na 31 października 1918 roku; **Stefanię Łacką**, nauczycielkę, dziennikarkę, absolwentkę Gimnazjum św. Kingi. W czasie wojny wywieziona

do obozu w Auschwitz, gdzie jako pielęgniarka pomogła przeżyć wielu współwięźniarkom. Obecnie toczy się jej proces beatyfikacyjny na szczeblu diecezjalnym.

Mając na uwadze powyższe, jesteśmy przekonani, że ustanowienie w Tarnowie roku 2021 **Rokiem Kobiet**, którego punktem wyjścia będzie przypomnienie historycznych uwarunkowań procesu kształtowania się równouprawnienia kobiet i mężczyzn w każdej sferze życia, zwiększenie ilości patronek ulic w mieście oraz organizacja wydarzeń mających na celu przypomnienie wielu zasłużonych kobiet związanych z Tarnowem, pozwoli nam na propagowanie walorów, ideałów, zasad oraz wartości z tym związanych.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Tarnowie

Jakub Kwaśny